

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.536/12/2023.

A tanács tagjai: Dr. Andriska Szilvia közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Simon Szabolcs közbeszerzési biztos, Dr. Hodnik Ákos közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium
(Budapest, Akadémia u. 3.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Szolnoki István kamarai jogtanácsos
(Budapest, Akadémia u. 3.)

Az ajánlatkérő: E.ON Gazdasági Szolgáltató Kft.
(Győr, Kandó Kálmán u. 11-13.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Tasnádi Gábor ügyvéd
(Budapest, Kánai u. 5)

A beszerzés tárgya, becsült értéke: „Zárt kivitelű oszlopkapcsolók (TMOK) szállítása
934.282 EUR

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: EKR001333822019

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) meghozta az alábbi

V É G Z É S - t.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. A végzés elleni közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő, a végzés kézbesítésétől számított nyolc napon belül. A kereseti kérelmet a Fővárosi Törvényszékhez kell címezni, de a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt, keretmegállapodás megkötésére irányuló - Kbt. 81. § (1) bekezdése és a 307/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 2. § (1) a) pontja szerinti - közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt árubeszerzés tárgyában, melynek 2019. október 22-én feladott ajánlati felhívása (továbbiakban: felhívás) 2019/S 206-503213 számon 2019. október 24-én került közzétételre az Európai Unió Hivatalos Lapjában. Az eljárás

lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (továbbiakban: EKR) került sor, a közbeszerzési eljárás azonosítószáma: EKR001333822019.

2. Az ajánlati felhívás jogorvoslat szempontjából releváns részei:

Az ajánlati felhívás II.2.4) pontja a közbeszerzés ismertetése körében az alábbiakat tartalmazta:

„Zárt kivitelű oszlopkapcsolók (TMOK) adás-vétele az Ajánlati dokumentációban és a jelen felhívásban meghatározottak szerint. Összesen: 250 db”

Az ajánlati felhívás II.2.11) pontja az opciókra vonatkozó információk körében az alábbiakat tartalmazta:

„Opciók: igen

Opciók ismertetése:

250 db - Alap előíráson felüli madárvédelmi célú burkolat szett (1 db oszlopkapcsolóhoz való teljes felszerelés)

250 db - kapcsolókészülék oszlopra rögzítendő tartó vasszerkezet

250 db - kapcsolókészülék vasszerkezetre rögzítéséhez szükséges kiegészítő elem szett, amennyiben van.

750 db - Beépíthető áramváltó. Áttételek: 500/1A, vagy 150/1A (kapcsolókészülékenként 3 db).”

Az ajánlati felhívás III.1.3) pontja a műszaki, illetve szakmai alkalmasság körében az alábbiakat is tartalmazta:

„[...] M.2. Az Ajánlattevőnek be kell nyújtania a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított 72 hónap - Kezdő időpont: a jelen Ajánlati felhívás feladási időpontja év/hó/nap. Befejező időpont: A kezdő időponttól visszafelé számított 72. hónap hó/napja - során - Zárt kivitelű oszlopkapcsolók (TMOK) Európai Unió országaiba irányuló szállításáról szóló referencianyilatkozatát. A nyilatkozat tartalmazza legalább a következő adatokat: a teljesítés ideje (kezdő és befejező időpontja), a szerződést kötő másik fél, a szállítás vagy szolgáltatás tárgya, mennyisége, továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e. Ajánlatkérő a megfelelő szintű verseny biztosítása érdekében szükségesnek ítéli, hogy az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított hat évben teljesített szállításokat vegye figyelembe. A referenciaigazolásokat úgy kell kiállítani, hogy azokból az alkalmassági feltételek teljesítése ellenőrizhető legyen. [...]

Az alkalmasság minimumkövetelményei:

M.2. Alkalmos az ajánlattevő, ha rendelkezik az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított 72 hónap - Kezdő időpont: a jelen Ajánlati felhívás feladási időpontja év/hó/nap. Befejező időpont: A kezdő időponttól visszafelé számított 72. hónap hó/napja. – során

- legalább 100 darab Zárt kivitelű oszlopkapcsoló (TMOK) Európai Unió országaiba irányuló szállításáról szóló referenciával, amelyek szerint a szállítások szerződészerűen megtörténtek.[...]

3. Az ajánlati felhívásban az ajánlatkérő az ajánlattételi határidőt 2019. december 5. napjában jelölte meg. Az ajánlattételi határidőre négy ajánlat érkezett. Ajánlatot nyújtott be az ABB Mérnöki Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., az Ensto Elsto Villamos szerelvényeket

gyártó és forgalmazó Kft., a Schneider Electric Hungária Villamossági Zrt., és ZPUE S.A. ajánlattevő.

4. Az ajánlatkérő az érvényes ajánlatot benyújtó ABB Mérnöki Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t, és a ZPUE S.A. ajánlattevőt 2020. március 9-én árlejtésre hívta fel. Ezt követően pedig felhívta őket a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti igazolások és a megajánlott termék mintadarabjának benyújtására.

Az ajánlatkérő a 2020. május 8-án megküldött összegezésében mindkét érvényes ajánlattevőt nyertes ajánlattevőként jelölte meg, és 2020. május 21-én megkötötte velük a szerződéseket.

5. A közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó támogatási kérelem 2022. február 9-én került benyújtásra, melyet a támogató 2022. április 22-én kelt támogatói döntés szerint támogatásban részesített. Az ajánlatkérő a 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet alapján kezdeményezte a támogatási szerződés megkötése előtt a közbeszerzési eljárás ellenőrzését. A Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (a továbbiakban: KFF) a közös közbeszerzési eljárásra (azonosító: 2022/04/01100/Á) vonatkozó közbeszerzési utóellenőrzésről támogató tartalmú jelentést állított ki. Ezt követően azonban a jelentés alapján 2022. június 21-én szabálytalansági gyanúbejelentőt küldött a Nemzeti Hatóság szabálytalanságfelelőséhez. A gyanúbejelentés tartalmazta, hogy az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban a nem megfelelő alkalmassági követelmények előírásával és az ajánlatok összehasonlíthatóságának nem megfelelő biztosításával versenykorlátozó intézkedéseket tett, illetőleg az ABB Mérnöki Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ajánlattevő ajánlatát érvényesnek és nyertesnek hirdette ki annak ellenére, hogy a fenti ajánlat érvényessége nem volt megfelelően alátámasztva. A gyanúbejelentőben megjelölt fenti jogsértések tartalmukban megegyeznek a kezdeményezésben foglalt kezdeményezési elemekkel.

6. A szabálytalansági gyanú beérkezésekor – 2022. június 21. napján – hatályos 413/2021. (VII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 413/2021. Korm. rendelet) 72. § (1) bekezdése alapján szabálytalansági eljárás megindítására a támogatási szerződés megkötését követően kerülhet sor. Erre tekintettel a Nemzeti Hatóság az eredeti szabálytalansági gyanút 2022. június 27-én RRF/33/2 (2022) számú döntésében elutasította, mivel akkor még nem állt fenn az a kötelmi jogi jogviszony, amely alapján a szabálytalansági eljárás lefolytatható lett volna, hiszen a támogatási szerződés nem került megkötésre.

7. A közbeszerzési eljárás eredményeképpen megkötött adásvételi szerződések részben az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. (továbbiakban: végső kedvezményezett1) RRF-6.1.1-21-2022-00002 azonosítószámú támogatási szerződéséhez, részben az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. (továbbiakban: végső kedvezményezett2) RRF-6.1.1-21-2022-00003 azonosítószámú támogatási szerződéséhez, részben pedig az ELMŰ Hálózati Elosztó Kft. (továbbiakban: végső kedvezményezett3) RRF-6.1.1-21-2022-00004 azonosítószámú támogatási szerződéséhez kapcsolódtak, amely támogatási szerződések a végső kedvezményezett1 és végső kedvezményezett2 esetében egyaránt 2022. november 24-én, míg a végső kedvezményezett3 esetében 2022. augusztus 1-jén kerültek aláírásra és léptek hatályba.

8. Mindhárom végső kedvezményezett támogatási szerződésének 9.7. pontja szerint a felek megállapodtak abban, hogy a szerződés hatálybalépésének napja megegyezik a szerződő felek közül utolsóként aláíró aláírásának napjával. A támogatási szerződések 8. sz. melléklete szerinti Közbeszerzési Tervben a tárgybani közbeszerzési eljárás feltüntetésre került.

9. A végső kedvezményezettek támogatási szerződéseinek 1. számú módosításai 2023. november 6-án léptek hatályba, melynek kapcsán a Nemzeti Hatóság ismételten megvizsgálta a korábbi gyanúbejelentő tartalmát, és megállapította, hogy tárgybani közbeszerzési eljárás szerepel a végső kedvezményezettek támogatási szerződésének közbeszerzési tervében, továbbá, hogy a korábban beérkezett gyanúbejelentőben jelzett jogsértő események aktuálisak. Erre tekintettel 2023. november 27-én a kezdeményező Nemzeti Hatóság vezetője a KFF 2022. június 21. napján érkezett gyanúbejelentőjében foglaltakra tekintettel a szabálytalansági eljárás megindításáról döntött.

A hivatalbóli kezdeményezés

10. A kezdeményező, mint a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet 2023. november 28-án előterjesztett és 2023. december 4-én és 11-én hiánypótolta kezdeményező iratában a Döntőbizottság hivatalból történő eljárásának lefolytatását kezdeményezte.

11. A hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Statútum rendelet) 178. § (1) bekezdésének 4. pontja alapján a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős tagja 2022. május 25. napjától a területfejlesztési miniszter, jogutódja 2024. január 1. napjától a Közigazgatási és Területfejlesztési Miniszter. A (2) bekezdés értelmében a miniszter tevékenységét a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Miniszterelnökség segíti.

12. A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a minisztert – feladatkörében – a Kormány eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott rendeletében kijelölt minisztérium segíti.

13. A Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2022. (VI.17.) MvM utasítás (a továbbiakban ME SZMSZ) 11. §-ának 15. pontja kimondja, hogy a miniszter felelős a Statútum rendelet 182. §-ában meghatározott európai uniós források felhasználásával kapcsolatos feladatok ellátásáért, ennek keretében különösen ellátja Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervének (a továbbiakban: RRF Terv) végrehajtásához kapcsolódó tagállami hatósági feladatokat.

14. Az ME SZMSZ 71. §-ának 21. pontja kimondja, hogy az európai uniós fejlesztésekért felelős államtitkár ellátja a Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve végrehajtásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 373/2022. Korm. rendelet) 5. és 6. §-ában a miniszter feladat- és hatáskörébe utalt feladatot.

15. Az ME SZMSZ 124. §-ának g) bekezdése kimondja, hogy a helyreállítási terv végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár ellátja az RRF terv végrehajtása során a Nemzeti Hatósági feladatokat.

16. A 373/2022. Korm. rendelet 9. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a Nemzeti Hatóság gondoskodik a HEE forrás felhasználásával kapcsolatos szabálytalansági eljárások lefolytatásáról.

17. Az ME SZMSZ 124. §-ának d) pontja alapján a Helyreállítási Terv Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkár gondoskodik az RRF források felhasználásával kapcsolatos

szabálytalansági eljárások lefolytatásáról és az RRF források felhasználásával kapcsolatos kifogások kezeléséről.

18. A szabálytalansági eljárás megindításakor hatályos 373/2022. Korm. rendelet 196. § (1) bekezdése alapján a szabálytalansági eljárás megindítására a támogatási szerződés megkötését követően kerülhet sor.

19. A 373/2022. Korm. rendelet 197. § (2) bekezdése szerint a rendelet hatálya alá tartozó szervezet azon tagja, akinek a támogatási folyamat bármely - a támogatási szerződés megkötését követő - szakaszában szabálytalanság gyanúja jutott tudomására, a tudomásra jutástól számított nyolc napon belül írásban rögzíti a szabálytalanság gyanúját, és azt haladéktalanul megküldi a Nemzeti Hatóság szabálytalanságfelelősének. A (3) bekezdés szerint a szabálytalanságfelelős a kézhezvételtől számított nyolc napon belül a szabálytalanság gyanúját rögzíti a monitoring és információs rendszerben, és megküldi a Nemzeti Hatóság vezetőjének a szabálytalansági gyanúról kapott tájékoztatást, a kapcsolódó dokumentumokat és véleményét, javaslatot téve az ügy kivizsgálására vagy annak mellőzésére.

20. A 373/2022. Korm. rendelet 200. § (1) bekezdése alapján a Nemzeti Hatóság vezetője a gyanúbejelentés kézhezvételétől számított öt napon belül dönt - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a szabálytalansági eljárás megindításáról vagy az arra irányuló javaslat elutasításáról.

21. A 373/2022. Korm. rendelet fenti rendelkezései alapján a Nemzeti Hatóság szabálytalanságfelelősének a kézhezvételtől számított nyolc nap áll rendelkezésre a beérkezett gyanút és a döntésvajaslátot felterjeszteni, és a Nemzeti Hatóság vezetőjének a kézhezvételtől számított öt nap áll rendelkezésre a döntés meghozatalára.

22. A kezdeményező ismertette, hogy a KFF a tárgyi közbeszerzési eljárásra (azonosító: 2022/04/01100/Á) vonatkozó, támogató tartalmú utóellenőrzésről készült jelentést állított ki. Ezt követően azonban a jelentés alapján 2022. június 21-én szabálytalansági gyanúbejelentőt küldött a Nemzeti Hatóság szabálytalanságfelelőséhez.

23. Figyelemmel arra, hogy a szabálytalansági gyanúbejelentő beérkezésekor 2022. június 21-én a 413/2021. Korm. rendelet volt hatályban, így ennek eljárás jogi rendelkezései voltak az irányadók. A 413/2021. Korm. rendelet 72. § (1) bekezdése alapján szabálytalansági eljárás megindítására a támogatási szerződés megkötését követően kerülhet sor.

24. Közölte, hogy a tárgyi közbeszerzésben érintett cégek – az ajánlatkérő és a három végső kedvezményezett – mindegyike az E.ON Hungária cégcsoporthoz tartozik, amelynek 100%-os tulajdonosa a az E.ON Hungária Zrt. Az ajánlatkérő végzi az E.ON Hungária cégcsoport beszerzési és belső logisztikai tevékenységét. Az árubeszerzésekre vonatkozó beszerzések esetében ez a társaság, mint ajánlatkérő folytatja le a saját nevében a közbeszerzési eljárásokat a teljes cégcsoportra és vásárolja meg a gyártóktól az anyagokat. A közbeszerzések során keretmegállapodásokat, illetőleg keretszerződéseket köt az ajánlatkérő, és ezekből hívja le közvetlen megrendeléssel vagy verseny újrainvitással a cégcsoport tagjainál felmerült igények kielégítéséhez szükséges anyagmennyiséget a raktári készlet fogyásának függvényében. Az ajánlatkérő megrendelése alapján a gyártók az ajánlatkérő főraktárába szállítják le a különféle anyagokat, innen pedig a belső logisztikai folyamat juttatja el a regionális raktárakba szerte Magyarországon, majd onnan a beruházások konkrét helyszínére.

A cégcsoport tagjának igénybejelentését követően a raktári kivételezéskor adja el az ajánlatkérő a felvett anyagot az igénylő társaságnak – amely jelen eljárás esetében a Helyreállítási Terv keretében uniós és hazai támogatás segítségével az RRF-6.1.1-21-2022-00002 projektet megvalósító E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt., az RRF-6.1.1-21-2022-00003 projektet megvalósító E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt., illetve a RRF-6.1.1-21-2022-00004 projektet megvalósító ELMŰ Hálózati Elosztó Kft. - és állít ki róla számlát. Ez a számla tartalmazza a közbeszerzéssel szerződött árat, valamint a logisztikai folyamat költségét. A számlán pontosan rögzíteni kell, hogy az ajánlatkérő, mely közbeszerzési eljárása során került beszerzésre a továbbértékesített áru, ezáltal beazonosítható, hogy az adott közbeszerzés hozzákapcsolható-e valamelyik, a hivatalbóli kezdeményező – mint a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet – által kezelt projekthez.

Rögzítette, hogy a fentiek alapján a közbeszerzési eljárást a Kbt. 7. § (2) bekezdése szerinti ajánlatkérő indította, a három végső kedvezményezett a tárgyi közbeszerzési eljárás felhasználója és az abban beszerzett árut, illetve annak ellenértékét elszámolják az általuk megvalósított RRF projektekben.

25. Előadta, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeképpen létrejött adásvételi szerződések részben a végső kedvezményezett1 RRF-6.1.1-21-2022-00002 azonosítószámú támogatási szerződéséhez, részben a végső kedvezményezett2 RRF-6.1.1-21-2022-00003 azonosítószámú támogatási szerződéséhez, részben pedig a végső kezdeményezett3 RRF-6.1.1-21-2022-00004 azonosítószámú támogatási szerződéséhez kapcsolódnak. Amely támogatási szerződések a végső kedvezményezett1 és végső kedvezményezett2 esetében 2022. november 24-én, a végső kedvezményezett3 esetében pedig 2022. augusztus 1-jén kerültek aláírásra.

26. Mivel az érintett projektek támogatási szerződésai a szabálytalansági gyanúbejelentés beérkezésekor még nem voltak hatályban, így a Nemzeti Hatóság és a végső kedvezményezettek között nem állt fenn az a kötelmi jogi jogviszony, amely alapján a szabálytalansági eljárás lefolytatható lett volna, ezért – a 413/2021. Korm. rendelet 72. § (1) bekezdése szerint – a Nemzeti Hatóság az eredeti szabálytalansági gyanút 2022 június 27-én RRF/33/2 (2022) számú döntésében elutasította.

27. A 373/2022. Korm. rendelet 201. § (2) bekezdése szerint „a Nemzeti Hatóság közbeszerzési jogsértés gyanúja esetén kezdeményezi a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárását.” Azonos szakasz (3) bekezdése szerint „Ha a szabálytalansági döntés a Közbeszerzési Döntőbizottság, [...] hatáskörébe tartozó [...] Nemzeti Hatóság a szabálytalansági eljárást a külön döntésig [...] felfüggesztheti.” Azonos szakasz (4) bekezdése szerint „Ha a (3) bekezdés szerinti előzetes kérdés elbírálására irányuló eljárás még nincs megindítva, de annak megindítására jogszabályban meghatározott határidőn belül még lehetőség van, a Nemzeti Hatóság kezdeményezi az eljárás megindítását.”

28. Utalt arra, hogy a végső kedvezményezettek támogatási szerződésai 2023. november 6. napján módosultak, ami érintette a támogatási összeg elszámolásának módját, a közbeszerzési tervet, és az abban szereplő, elszámolni kívánt közbeszerzések listáját is. A módosítás miatt a Nemzeti Hatóság ismétellen ellenőrizte, hogy a három érintett támogatási szerződéshez, illetve a módosított közbeszerzési tervben szereplő közbeszerzésekhez kapcsolódik-e aktuális szabálytalansági gyanú. Az ellenőrzés eredményeként megállapításra került, hogy a tárgyi közbeszerzés szerepel a végső kedvezményezettek RRF-6.1.1-21-2022-00002, RRF-6.1.1-21-2022-00003, és RRF-6.1.1-21-2022-00004 azonosító számú projektjeinek közbeszerzési terveiben, a 2023. november 6. napján hatályba lépő támogatási

szervezés módosítások alapján. Ismertette, hogy a korábban beérkezett szabálytalansági gyanúbejelentőben jelzett jogsértő események a fenti szerződésmódosítások hatálybalépését követően is aktuálisak voltak, ezért a Nemzeti Hatóság 2023. november 27-én szabálytalansági eljárásokat indított a gyanúbejelentésben szereplő feltételezett jogsértések kivizsgálása érdekében a 3 db érintett projektben.

29. Rögzítette, hogy a Nemzeti Hatóság a hivatalbóli kezdeményezését a Kbt. érintett közbeszerzés megindításakor – 2019. október 22. – hatályos verziójára alapozta, és e szerint a Nemzeti Hatóság a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezetnek minősül, aki a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó külön jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éven belül kezdeményezheti a jogorvoslati eljárást. Emellett a 152. § (2a) bekezdése előírja, hogy „Az (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében a (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját.”

30. Kifejtette, hogy a jogsértés megtörténtének időpontja az eljárást megindító felhívás feladásának napja, azaz 2019. október 22-e, illetve a szállítói szerződés megkötésének napja, azaz 2020. május 21. napja. A Kbt. 152. § (2) bekezdés c) pontja alapján, ehhez képest 5 éven belül, azaz az első és második kezdeményezési elem vonatkozásában 2024. október 22. napjáig, a harmadik kezdeményezési elem vonatkozásában 2025. május 21. napjáig van lehetősége a Nemzeti Hatóságnak a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárásának kezdeményezésére. A fenti határidőt szűkíti a Kbt. fentebb idézett 152. § (2) bekezdése, amely szerint a jogsértés tudomásra jutásától számított 60 napon belül kezdeményezhető az eljárás. A jogsértés tudomásra jutásáról pedig a Kbt. 152. § (2a) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját kell a jogsértés tudomásra jutása időpontjának tekinteni.

31. A kezdeményező szerint a jogsértés tudomásra jutásának időpontjául a szabálytalansági eljárások megindításának időpontját, 2023. november 27. napját kell tekinteni, így a fentiek alapján a kezdeményezés benyújtásának jogvesztő határideje 2024. január 26-án jár le, amire tekintettel a kezdeményezés határidőn belül került előterjesztésre.

32. Utalt a 373/2022. Korm. rendelet 201. § (2) bekezdésére, valamint a 201. § (3) bekezdésére, mely szerint, ha a szabálytalansági döntés a Közbeszerzési Döntőbizottság, hatóság vagy bíróság hatáskörébe tartozó vagy különleges szakértelmet igénylő előzetes kérdés elbírálásától függ, a Nemzeti Hatóság a szabálytalansági eljárást a külön döntésig vagy a szakértői állásfoglalás elkészítéséig felfüggesztheti.

33. Kifejtette, hogy a 373/2022. Korm. rendelet 201. § (4) bekezdése alapján a Nemzeti Hatóság a 2023. november 27. napján kelt döntéseiben - RRF/1157/1 (2023) számú döntés a végső kedvezményezett 1 RRF-6.1.1-21-2022-00002 projektje, és az RRF/1158/2 (2023) számú döntés a végső kedvezményezett 2 RRF-6.1.1-21-2022-00003 projektje, valamint az RRF/1159/2 (2023) számú döntés a végső kedvezményezett 3 RRF-6.1.1-21-2022-00004 projektje, vonatkozásában – a szabálytalansági eljárás megindítását, a Közbeszerzési Döntőbizottság jogorvoslati eljárásának kezdeményezését, továbbá a szabálytalansági eljárás ezzel egyidejű felfüggesztését rendelte el.

34. Közölte, hogy a jogsértés megtörténtének időpontja az első és második kezdeményezési elem vonatkozásában az eljárást megindító hirdetmény feladásának napja, azaz 2019. október 22-e, míg a harmadik kezdeményezési elem esetében a szállítói szerződés megkötésének napja, azaz 2020. május 21. napja.

35. A hiánypótolta kezdeményező iratban a kezdeményező előadta, hogy a végső kedvezményezettek a Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Informatikai Rendszer (FAIR) közbeszerzési eljárások moduljában kezdeményezik azon közbeszerzések ellenőrzését, amelyeket az érintett projekteken el akarnak számolni. A tárgyi közbeszerzési eljárást a végső kedvezményezett töltötte fel a FAIR-be, „EKR001333822019 - 04/001” közbeszerzés-ellenőrzés azonosítóval, melyben megjelölte, hogy az Ellenőrzéshez kapcsolódó támogatási alap RRF – „Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz” lesz.

36. A 373/2022. Korm. rendelet 92. §-ának (1) bekezdése szerint a támogatást igénylő, a végső kedvezményezett HEE forrásból finanszírozott vagy finanszírozni tervezett közbeszerzési eljárás vagy koncessziós beszerzési eljárás (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: közbeszerzési eljárás) lefolytatása és a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződés módosítása során a közbeszerzési eljárások ellenőrzésére vonatkozó fejezet szerint jár el. Ugyanezen paragrafus (2) bekezdése kimondja, hogy az ajánlatkérő az e fejezet szerinti ellenőrzést akkor is kezdeményezheti, ha a közbeszerzést támogatásból tervezi finanszírozni, de a támogatási kérelmet még nem nyújtotta be. E fejezet alkalmazásában végső kedvezményezetten a támogatási kérelmet benyújtani tervező ajánlatkérőt is érteni kell.

37. Mivel az érintett RRF-6.1.1-21-2022-00002, RRF-6.1.1-21-2022-00003, valamint RRF-6.1.1-21-2022-00004 azonosító számú projektek esetében a végső kedvezményezettek feltüntették a Támogatási Szerződés 8. számú mellékletében szereplő közbeszerzési tervben a tárgyi közbeszerzési eljárást, így az a 373/2022. Korm. rendelet 2. § 4. pontja szerinti HEE forrással érintett.

38. A kezdeményező kiemelte, hogy sem a 373/2022. Korm. rendelet, sem pedig a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv végrehajtását – és a Nemzeti Hatóság tevékenységét - szabályozó ELJÁRÁSRENDI KÉZIKÖNYV (a továbbiakban: EK) nem rendelkezik arról, hogy mikor, milyen cselekményekhez kapcsolódóan szükséges a korábban elutasított szabálytalansági gyanú relevanciáját ellenőrizni. A Nemzeti Hatóság a fenti jogszabályban és az EK-ban előírtakon túl, saját kapacitásának, és a beérkező szabálytalansági gyanúk által felállított prioritás függvényében ütemezi a korábban elutasított szabálytalansági gyanúk ellenőrzését. A 373/2022. Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése értelmében a Nemzeti Hatóság az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos feladatai tekintetében nem utasítható.

39. Ismertette, hogy az érintett végső kedvezményezettek esetében függőben volt a támogatási szerződés 8. mellékletét képező közbeszerzési tervben szereplő közbeszerzési lista módosítása, illetve számos egyéb közbeszerzés esetében volt folyamatban szabálytalansági eljárás. Emiatt a korábbi elutasított szabálytalansági gyanúk ismételt ellenőrzését a közbeszerzési terv véglegesítését követően tervezte a kezdeményező elindítani.

40. Rögzítette, hogy 2023. november 6. napján került sor a három végső kedvezményezett támogatási szerződésének átfogó módosítására, ami a költségvetésüket és közbeszerzési tervüket is érintette, és a kezdeményező ezt követően vizsgálta felül az érintett támogatási

szerződésekhez köthető korábban elutasított szabálytalansági gyanúkat és indította meg 2023. november 27. napján a szabálytalansági eljárásokat a két érintett projektben.

41. Rámutatott arra, hogy a Nemzeti Hatóság hivatalbóli kezdeményezését a Kbt. érintett közbeszerzés megindításakor – 2019. október 22. – hatályos verziójára alapozza. E szerint a Nemzeti Hatóság a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezetnek minősül, aki a Kbt. 152. § (2) bekezdés alapján „A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, de [...]” továbbá ugyanezen bekezdés c) pontja szerint „támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó külön jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől [...] számított öt éven belül kezdeményezheti.” Emellett a 152. § (2a) bekezdése előírja, hogy a „Az (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében a (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját.”

42. A fentiek alapján kérte, hogy a hivatalbóli kezdeményezése esetében a jogsértés tudomásra jutásának időpontjául a kapcsolódó szabálytalansági eljárások megindításának időpontját, 2023. november 27. napját tekintse irányadónak a Döntőbizottság.

43. A kezdeményező az első kezdeményezési elem tekintetében arra hivatkozott, hogy az ajánlatkérő azzal, hogy az ajánlati felhívásban az M2. műszaki, illetve szakmai alkalmassági minimumkövetelmény körében az Európai Unió országaiba irányuló szállításról szóló referencianyilatkozattal való rendelkezést írt elő, megsértette a Kbt. 2. § (5) bekezdésében és a Kbt. 65. § (3) bekezdésében előírtakat, tekintettel arra, hogy az előírás versenykorlátozó hatással bír.

A 2. kezdeményezési elem tekintetében arra hivatkozott, hogy a közbeszerzési dokumentáció 6. sz. melléklete „2” számmal jelölt tétele esetében az ajánlatkérő által meghatározott előírások nem biztosították az ajánlatok összehasonlíthatóságát és átláthatóságát, így azok nem feleltek meg a Kbt. 76. § (6) bekezdésének, és a Kbt. 2. § bekezdésében foglaltaknak.

Az 3. kezdeményezési elem tekintetében arra hivatkozott, hogy az ajánlatkérő az ABB Mérnöki Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ajánlatának bírálata során, az ajánlati árat alátámasztó dokumentum hiánypótlásával megsértette a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontját, ily módon az ajánlatkérő nem a Kbt. 69. § (1)-(3) bekezdés szerint bírálta el az ajánlatot, és nem nyilváníthatta volna azt érvényessé és nyertessé.

Az ajánlatkérő észrevétele

44. Az ajánlatkérő észrevételében elsődlegesen kérte az elkésett kezdeményezés kapcsán az eljárás megszüntetését, érdemben pedig jogsértés hiányának megállapítását.

45. Rögzítette, hogy a jogorvoslati eljárás tárgyát képező közbeszerzési eljárás 2019. október 22. napján került megindításra, így a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezései az irányadók. (D.44/21/2023.)

46. A Kbt. 2019. október 22. napján hatályos és jelen eljárásban alkalmazandó szabálya szerint „A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül kezdeményezheti.”

47. Ismertette, hogy a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXVIII. törvény 45. §-a értelmében „A Kbt. 152. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: (2) A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés a)–f) pontja, h)–i) pontja és k)–l) pontja szerinti személy vagy szervezet a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, az (1) bekezdés g), j), m) és n) pontja szerinti szervezet vagy személy a jogsértés tudomásra jutásától számított kilencven napon belül ... kezdeményezheti.”

48. Az 53. § (2) bekezdése alapján a Kbt. 197. §-a a következő (22) bekezdéssel egészül ki: „(22) E törvénynek a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXVIII. törvénnyel megállapított 152. § (2) bekezdését a hatálybalépését követően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra kell alkalmazni.”

49. A 61. § (1) bekezdése értelmében „Ez a törvény – a (2)–(4) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.”

50. Kifejtette, hogy maga a kezdeményező nyilatkozta azt, hogy „A jelentés alapján megküldött szabálytalansági gyanúbejelentés 2022. június 21. napján – érkezett be a Nemzeti Hatóság szabálytalanságfelelőséhez.” Ez azt jelenti, hogy a kezdeményező már a támogatási szerződés hatálybalépését megelőzően (2022. június 21. napján) birtokában volt azon információknak, amelyek okán jogorvoslati eljárást kezdeményezett.

51. Ismertette, hogy amennyiben a kezdeményező a támogatási szerződés megkötését megelőzően nem tudott jogorvoslati eljárást kezdeményezni, úgy jogszerűen eljárva a szerződés hatálybalépésével kellett volna a jogorvoslati eljárást kezdeményeznie, így a jogorvoslati határidő számításának kezdő időpontja a támogatási szerződés hatálybalépésének napja, azaz 2022. november 24-e.

52. Álláspontja szerint a támogatási szerződés hatálybalépésének napjától számított 60. nap 2023. január 23. napja volt, vagyis a kezdeményezőnek eddig kellett volna kezdeményeznie a Döntőbizottság hivatalból való eljárását.

53. Közölte, hogy a tudomásra jutástól számított 60 nap 2023. január 23-án lejárt, így a 2023. november 28-i kezdeményezés a jogvesztő határidőn túl került benyújtásra. A kezdeményező szerint ezt támasztja alá a Döntőbizottság D.428/2022/6. számon hozott végzése is.

54. Az ajánlatkérő szerint a támogatási szerződés módosítása semmilyen olyan új elemet nem tartalmazott, mint amihez a kezdeményezés kapcsolódna. A kezdeményezéssel érintett állítólagos jogsértések nem a szerződés módosításához, hanem a közbeszerzési eljáráshoz kötődik, így nincs olyan új elem a módosítás során, amihez „aktuális szabálytalansági gyanú” kapcsolódik.

55. Rámutatott arra is, hogy a kezdeményező jogvesztő határideje csak 60 nap, nem pedig 90 nap, mivel a Kbt. 197. § (26) bekezdése a Mód7. tv. által módosított 152. § (2)–(2a) és (4) bekezdését csak az ezen rendelkezések hatálybalépését követően megvalósult jogsértések, valamint az ezen rendelkezések hatálybalépését megelőzően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra rendeli alkalmazni, feltéve, ha a hivatalbóli

kezdeményező az ilyen jogsértésekről az ezen rendelkezések hatálybalépése, azaz 2023. szeptember 1. után szerzett tudomást.

56. Az ajánlatkérő rámutatott arra is, hogy a Döntőbizottság a D.40/11/2023. számú végzése szerint „egy adott jogsértésről csak egyszer lehet tudomást szerezni”, ahogyan a D.428/6/2022. számú végzésében is, mely szerint „olyan vélt jogsértésről, amelyről a kezdeményező már általa sem vitatottan tudomást szerzett, újból tudomást szerezni nem lehet.”

57. A fentiek alapján a támogatási szerződés megkötésekor a szabálytalansági gyanúról a kezdeményezőnek már tudomása volt, így nem szerezhette arról tudomást a szerződés módosításakor.

58. Megjegyezte, hogy azon esetben, amennyiben a Döntőbizottság helyt adna a kezdeményező érvelésének, azt jelentené, hogy egy szerződésmódosítás semmissé tenné a Kbt.-ben írt jogvesztés intézményét a kezdeményezés tekintetében.

59. Az ajánlatkérő érdemben is vitatta a kezdeményezésben előadottakat, mivel jogsértést nem követett el, eljárása jogszerű volt. Kérte az elkésettségre tekintettel a hivatalbóli kezdeményezést visszautasítani, vagy a jogorvoslati eljárást megszüntetni.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

60. A tárgybani közbeszerzési eljárás megkezdésének időpontja 2019. október 22. napja, ezért a kezdeményezésben foglaltakra a Kbt. ezen időpontban hatályban volt anyagi jogi rendelkezései, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a kezdeményező irat benyújtása idején, azaz 2023. november 28. napján hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezései az irányadók.

61. A Döntőbizottság – hivatalbóli kötelezettségére és az ajánlatkérő eljárásjogi kifogására tekintettel – elsőként a hivatalbóli kezdeményezés előterjesztésére nyitva álló szubjektív határidő megtartottságát vizsgálta.

62. A kezdeményező a jogvesztő jogorvoslati határidő megtartottságát a közbeszerzési eljárás megindításakor hatályos Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerinti törvényi feltételre alapította, arra hivatkozva, hogy a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében a jogsértés tudomásra jutása időpontjának a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját kell tekinteni. Ezzel összhangban a kezdeményező a jogsértő esemény megtörténtének időpontjaként az első és második kezdeményezési elem tekintetében 2019. október 22. napját jelölte meg, mivel ez a nap a közbeszerzési eljárás megkezdésének, a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény feladásának időpontja, a harmadik kezdeményezési elem tekintetében pedig 2020. május 21. napját a szállítói szerződés megkötésének napját. A kezdeményező a jogsértésről való tudomásszerzés időpontjaként 2023. november 27. napját, a szabálytalansági eljárás megindításának napját jelölte meg. A kezdeményező hivatkozott továbbá a szabálytalansági eljárás megindításakor hatályos 373/2022. Korm. rendelet 196. § (1) bekezdésére, amely rögzíti, hogy szabálytalansági eljárás megindítására a támogatási szerződés megkötését követően kerülhet sor. A fent rögzített tényekre tekintettel kívánta a kezdeményező igazolni, hogy a Kbt. 152. § (2) bekezdésében előírt 60 napos jogvesztő határidőn belül kezdeményezte a Döntőbizottság hivatalból történő eljárását.

63. A Kbt. 148. §-ának releváns rendelkezései az alábbiak:

„(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása kérelemre vagy hivatalból indul. Az eljárás megindítására irányuló kérelem és a hivatalbóli eljárást kezdeményező irat kizárólag írásban – a 145. § (1a) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint – a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt terjeszthető elő.

(10) A (3)-(9) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.”

64. A Döntőbizottságnak az eljárásjogi kifogás vizsgálata során először abban is döntenie kellett, hogy mikor jutott a vélt jogsértés a hivatalbóli kezdeményező tudomására, mert ezen adat birtokában határozható meg az, hogy a határidőt megállapító Kbt. 152. § (2) bekezdésének mikor hatályos rendelkezését kell a kezdeményezésre alkalmazni.

65. A Kbt. 152. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra: g) a közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet.

66. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 152. § (2) bekezdésének legkésőbbi módosítását a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény módosításáról szóló 2023. évi XVI. törvény (a továbbiakban: Mód7. tv.) 13. §-a tartalmazza, az azt megelőzőt pedig a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXVIII. törvény 45. §-a.

67. Ebből következően a Döntőbizottság egyenként vizsgálta meg a Kbt. 152. § (2) bekezdése egyes módosításainak alkalmazhatóságát.

68. A Mód7. tv. 13. §-ával módosított 152. § (2) bekezdése szerint a Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti szervezet vagy személy

- a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,
- b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, vagy
- c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éven belül

kezdeményezheti.

69. A Kbt. 197. § (26) bekezdése szerint e törvénynek a Mód7. tv. által módosított 152. § (2)-(2a) és (4) bekezdését az ezen rendelkezések hatálybalépését követően megvalósult jogsértések, valamint az ezen rendelkezések hatálybalépését megelőzően megvalósult jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra is alkalmazni kell, ha a hivatalbóli kezdeményező az ilyen jogsértésekről az ezen rendelkezések hatálybalépése után szerzett tudomást.

70. A Mód7. tv. 21. § (2) bekezdése szerint az 1-5. §, a 6. § (1) bekezdése, a 7. és 8. §, a 9. § (1) bekezdése, a 10-18. §, a 19. § a)-i) és l)-o) pontja és a 20. § 2023. szeptember 1-jén lép hatályba.

71. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a Kbt. 197. § (26) bekezdése alapján a Kbt. 152. § (2) bekezdésének a Mód7. tv. 13. §-ával módosított változatát a hatálybalépését megelőzően megvalósult vélt jogsértések miatt kezdeményezett jogorvoslati eljárások esetében akkor kell alkalmazni, ha a hivatalbóli kezdeményező a vélt jogsértésekről a hatálybalépése után szerzett tudomást.

72. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 152. § (2) bekezdését módosító Mód7. tv. 13. §-a a Mód7. tv. 21. § (2) bekezdése alapján 2023. szeptember 1-jén lépett hatályba.

73. A fentiek alapján a Döntőbizottságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a kezdeményező tudomásszerzése mikor következett be.

74. A kezdeményező által megjelölt Kbt. 152. § (2a) bekezdés szerinti törvényi vélelem a hivatalbóli kezdeményezés szubjektív határidejére vonatkozó szabályozás, amely a tudomásszerzés intézményéhez kapcsolódik. Az Alkotmánybíróság a 9/2020. (V. 28.) AB határozatban ismertette, hogy a Kbt. 152. § (2a) bekezdésében rögzített törvényi vélelem a bírósági eljárásokban megdönthető jellegűnek minősül. A Kúria a Kf. 40.227/2020/5. számú ítéletében elvi jelleggel állást foglalt abban, hogy „az AB határozat [46] pontjában maga az Alkotmánybíróság fejtette ki a szabályozás változása kapcsán a Kbt. 152. § (2) bekezdése és a 152. § (2a) bekezdése összevetésével a tudomásra jutás időpontjának eltérő megállapítását 2019. január 1-je előtt és utáni időpontban és ennek értelmezését követően arra a következtetésre jut, hogy a Kbt. 152. § (2a) pontjában foglalt időpont azonban olyan törvényi vélelem, amellyel szemben helye van bizonyításnak, a tényleges tudomásszerzés időpontját akár a Közbeszerzési Döntőbizottság, akár az ügy közigazgatási vitájában eljáró bíróság ettől eltérően állapíthatja meg. Ehhez kapcsolódóan az Alkotmánybíróság azt is kifejtette, hogy az eljáráskezdeményezési jogosultsággal rendelkező szerv a rá irányadó szabályok megsértésével gyakorolta-e a hatáskörét, a bíróság kompetenciájába tartozó kérdés - azaz a bíróság vizsgálhatja, hogy a szabálytalansági eljárás lefolytatására határidőben került-e sor, a szabálytalansági eljárás megindításának időpontja jogszerűen lett-e megadva a tudomásszerzés időpontjaként (AB határozat [50] pont).”

75. A fenti bírósági joggyakorlat alapján a szabálytalansági eljárás megindítása, mint a tudomásszerzés időpontja egy olyan törvényi vélelem, amely a Döntőbizottság eljárásában is megdönthető.

76. A jelen esetben a tudomásszerzést befolyásoló sajátos körülmények körében a Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a kezdeményező a kezdeményezést az ajánlatkérő közbeszerzési eljárását megindító dokumentumok vélt jogsértő tartalmával, illetőleg az ajánlatok jogsértő bírálatával összefüggésben terjesztette elő. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását a 2019. október 22-én feladott hirdetménnyel indította meg. A KFF az utóellenőrzésének lezárását követően 2022. június 21-én küldte meg a kezdeményező részére azt a szabálytalansági gyanúbejelentését, amely a kezdeményező szabálytalansági eljárásának alapdokumentumát, jogi indokát képezte.

77. A kezdeményező a KFF gyanúbejelentését 2022. június 27-én visszautasította, arra hivatkozva, hogy még nem kötötte meg a támogatási szerződést az ajánlatkérővel, hiszen

támogatási szerződés hiányában a tárgybani közbeszerzésnek nincs uniós finanszírozási forrása.

78. A kezdeményező és végső a kedvezményezettek 2022. november 24-én, illetőleg 2022. augusztus 1-jén kötötték meg a támogatási szerződést. A kezdeményező nyilatkozata szerint a támogatási szerződések 2023. november 6-án történő módosításakor a KFF gyanúbejelentőjének aktualitását ismét megvizsgálta, majd az abban foglaltakra tekintettel 2023. november 27-én megindította a szabálytalansági eljárást. Ez utóbbi időpontot jelölte meg a hivatalbóli kezdeményezésében a Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerinti tudomásszerzési időpontként.

79. Megállapítható, hogy a támogatási szerződések megkötése (2022. augusztus 1., és 2022. november 24.) és a szabálytalansági eljárások megindítása (2023. november 27.) között eltelt időszakban a kezdeményező a jogvita szempontjából releváns új jogi tény bekövetkeztére nem hivatkozott, csupán arra, hogy a támogatási szerződésben megjelölt közbeszerzési terv is módosításra került.

80. A Statútum rendelet 178. § 3. pontja alapján a közigazgatási és területfejlesztési miniszter a Kormány európai uniós források felhasználásáért felelős tagja.

81. A Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2022. (VI.17.) MvM utasítás (a továbbiakban ME SZMSZ) 11. §-ának 15. pontja kimondja, hogy a miniszter felelős a Statútum rendelet 182. §-ában meghatározott európai uniós források felhasználásával kapcsolatos feladatok ellátásáért, ennek keretében különösen ellátja Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervének (a továbbiakban: RRF Terv) végrehajtásához kapcsolódó tagállami hatósági feladatokat.

82. Az ME SZMSZ 71. §-ának 21. pontja kimondja, hogy az európai uniós fejlesztésekért felelős államtitkár ellátja a Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve végrehajtásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 373/2022. Korm. rendelet (a továbbiakban: 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet) 5. és 6. §-ában a miniszter feladat- és hatáskörébe utalt feladatot.

83. Az ME SZMSZ 124. §-ának g) bekezdése kimondja, hogy a helyreállítási terv végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár ellátja az RRF terv végrehajtása során a Nemzeti Hatósági feladatokat.

84. A 373/2022. Korm. rendelet 9. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a Nemzeti Hatóság gondoskodik a HEE forrás felhasználásával kapcsolatos szabálytalansági eljárások lefolytatásáról.

85. Az ME SZMSZ 124. §-ának d) pontja alapján a Helyreállítási Terv Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkár gondoskodik az RRF források felhasználásával kapcsolatos szabálytalansági eljárások lefolytatásáról és az RRF források felhasználásával kapcsolatos kifogások kezeléséről.

86. A szabálytalansági eljárás megindításakor hatályos 373/2022. Korm. rendelet 196. § (1) bekezdése alapján a szabálytalansági eljárás megindítására a támogatási szerződés megkötését követően kerülhet sor.

87. A 373/2022. Korm. rendelet 197. § (2) bekezdése szerint a rendelet hatálya alá tartozó szervezet azon tagja, akinek a támogatási folyamat bármely - a támogatási szerződés megkötését követő - szakaszában szabálytalanság gyanúja jutott tudomására, a tudomásra jutástól számított nyolc napon belül írásban rögzíti a szabálytalanság gyanúját, és azt haladéktalanul megküldi a Nemzeti Hatóság szabálytalanságfelelősének. A (3) bekezdés szerint a szabálytalanságfelelős a kézhezvételtől számított nyolc napon belül a szabálytalanság gyanúját rögzíti a monitoring és információs rendszerben, és megküldi a Nemzeti Hatóság vezetőjének a szabálytalansági gyanúról kapott tájékoztatást, a kapcsolódó dokumentumokat és véleményét, javaslatot téve az ügy kivizsgálására vagy annak mellőzésére.

88. A 373/2022. Korm. rendelet 200. § (1) bekezdése alapján a Nemzeti Hatóság vezetője a gyanúbejelentés kézhezvételtől számított öt napon belül dönt - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a szabálytalansági eljárás megindításáról vagy az arra irányuló javaslat elutasításáról.

89. A 373/2022. Korm. rendelet fenti rendelkezései alapján a Nemzeti Hatóság szabálytalanságfelelősének a kézhezvételtől számított nyolc nap áll rendelkezésre a beérkezett gyanút és a döntésvajaslátot felterjeszteni, és a Nemzeti Hatóság vezetőjének a kézhezvételtől számított öt nap áll rendelkezésre a döntés meghozatalára.

90. A kezdeményező által rendelkezésre bocsátott dokumentumok vizsgálata alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását a támogatási szerződések megkötése előtt lefolytatta. A kezdeményező már a saját hatáskörben elvégzett vizsgálat során, a KFF ellenőrzés lezárását követően benyújtott szabálytalansági gyanúbejelentés alapján – mint Nemzeti Hatóság, a 413/2021. Korm. rendelet 22/A. §-a szerinti irányító hatóság – ténylegesen tudomást szerzett a kezdeményezésben állított jogsértő tényekről, még a támogatási szerződés megkötését megelőzően, mely tények nem változtak a támogatási szerződés módosítása során sem. A kezdeményező tudomásszerzésének tényleges időpontja tehát a szabálytalansági gyanúbejelentő visszautasításának dátuma, azaz 2022. június 27. napja.

91. A Döntőbizottság döntése meghozatalakor figyelembe vette azt, hogy a támogatási szerződés megkötése az a jogi tény, amelynek bekövetkezése feltétlenül szükséges volt ahhoz, hogy a kezdeményező a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezetként a Döntőbizottságnál jogorvoslati eljárást kezdeményezhessen. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül az, hogy a támogatási szerződés megkötésekor a kezdeményező – a KFF gyanúbejelentőjét ismerve – már birtokában volt azoknak a tényeknek és információknak, amelyek alapján egy évvel később a szabálytalansági eljárását megindította, és a Döntőbizottság hivatalbóli eljárását kezdeményezte.

92. Figyelemmel arra, hogy a vélt jogsértésről a kezdeményező 2022. június 27-én ténylegesen tudomást szerzett, a jogvesztő szubjektív jogorvoslati határidő számításának kezdő időpontjaként nem jelölhető meg más időpont, mint a támogatási szerződés megkötésének napja, azaz a végső kedvezményezett1 és végső kedvezményezett2 esetében 2022. november 24-e, míg a végső kedvezményezett3 esetében 2022. augusztus 1-je.

93. Ebből következően – a Kbt. 197. § (26) bekezdésére tekintettel – a Döntőbizottságnak nem a Kbt. 152. § (2) bekezdésének a Mód7. tv. 13. §-ával módosított változatát kellett alkalmaznia a tárgy szerinti esetben, mert a vélt jogsértés megvalósulásának időpontja (2019. október 22., az eljárást megindító felhívás feladásának a napja, illetőleg 2020. május 21-e a

szállítói szerződés megkötésének napja) és a hivatalbóli kezdeményezőnek a vélt jogsértésről való 2022. június 27-i tudomásszerzése egyaránt 2023. szeptember 1-je előtt történt.

94. A Kbt. 152. § (2) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés a)-f) pontja, h)-i) pontja és k)-l) pontja szerinti személy vagy szervezet a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, az (1) bekezdés g), j), m)-o) pontja szerinti szervezet vagy személy a jogsértés tudomásra jutásától számított kilencven napon belül,

c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől - közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől - számított öt éven belül kezdeményezheti.

95. A Kbt. 152. § (2a) bekezdése szerint az (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében a (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját.

96. A fentiek alapján a kezdeményezőnek a kezdeményezését a jogsértés tudomásra jutásától számított kilencven napos szubjektív, illetve a c) pontra tekintettel az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó külön jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől számított öt éves objektív határidőn belül kell benyújtania azzal, hogy a jogvesztő határidő kezdő napja a támogatási szerződés megkötésének napja, azaz a végső kedvezményezett és végső kedvezményezett² esetében 2022. november 24-e, míg a végső kedvezményezett³ esetében 2022. augusztus 1-je.

97. Ezen időpontoktól számított 90 napos jogorvoslati határidőnél későbbi időpontban, elkésetten terjesztette elő a kezdeményező 2023. november 28-án a hivatalbóli kezdeményezést.

98. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményezés elkésett, így az érdemi elbírálásnak eljárásjogi akadályja áll fenn, ezért a jogorvoslati eljárást megszüntette.

99. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

100. Az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja alapján a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.

101. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.

102. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – a fenti indokokra tekintettel – a jogorvoslati eljárást az Ákr. 47. §(1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette.

103. A Döntőbizottság a költségek viseléséről az Ákr. 125. § (1) bekezdése szerint rendelkezett.

104. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésén alapul.

105. A végzés elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 112. § (2) bekezdés c) pontjára és az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen végzés közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a Kp. 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdésének b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. február 8.

Dr. Andriska Szilvia sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Simon Szabolcs sk
közbeszerzési biztos

Dr. Hodnik Ákos sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják: kizárólag elektronikus úton!

1. Kezdeményező képviselője
2. Ajánlatkérő képviselője